

Sygn. akt IV U 37/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

22 lutego 2023 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Górny

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Wawrzyniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 lutego 2023 roku w Sieradzu

odwołania A. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z 29 grudnia 2022 r. Nr (...)

w sprawie A. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o rekompensatę

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje A. G. prawo do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych od 1 listopada 2022 roku.

Sygn. akt IV U 37/23

UZASADNIENIE

Decyzją z 29.12.2022r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił A. G. prawa do przeliczenia emerytury, z uwagi na brak 15 – letniego stażu w szczególnych warunkach.

Nie podzielając powyższej decyzji w/w złożył odwołanie, wnosząc o uznanie do pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia w (...) w Ł. od 15.04.1975 – 4.07.1977 i przyznanie prawa do rekompensaty.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania argumentując, że na wymagane 15 lat pracy w szczególnych warunkach w/w udowodnił 14 lat, 11 m-cy i 26 dni.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. G. urodził się (...)

W okresie od 15.04.1975 – 4.07.1977, był zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) w Ł. jako robotnik budowlany. Zgodnie z zapotrzebowaniem, skarżącego skierowano do pracy przy budowie Zakładu (...) w W., gdzie przez cały okres zatrudnienia wykonywał prace w głębokich wykopach, jako zbrojarz i cieśla szalunkowy. Praca odbywała się w głębokich wykopach, łopata, w ubraniu roboczym, kasku, gumofilcach i kufajce. Była budowana podstawa do prasy do ściskania płyt, i było to wkopywane na powietrzu i bez zadaszania. Do wykopu wjeżdżały samochody ciężarowe, wywrotki, koparki, była pochylnia 300m. Była to głębokość ponad 20m. Tam wybijała woda

i były pompy do odprowadzania wody. W dole 20m były robione zbrojenia, szalunki. Do zalewania były inne ekipy. Praca odbywała się w rowach, wykopanych przez koparki, które miały głębokość 3m. W rowach były robione szalunki pod słupy. Były też rowy o głębokości 5m, w których w-ca szalował i zbroił, zajmował się także szalunkami do kominów - było to ponad 10m w głąb (**zeznania wnioskodawcy – na nagraniu CD – 00:03:53 – 00:14:42 k. 35, zaświadczenie z 8.08.2000r., świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z 30.08.2000r., świadectwo pracy z 4.07.1977r. k. 13/akta sprawy, akta osobowe k. 22 – 26 akt sprawy**).

Decyzją z 10.08.2022r., ZUS przyznał A. G. emeryturę (**decyzja k 7/akta ZUS**).

W dniu 30.11.2022r., odwołujący złożył w ZUS wniosek o ponowne obliczenie świadczenia, załączając świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach (**wniosek/akta ZUS**).

Decyzją z 29.12.2022r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił A. G. prawa do przeliczenia emerytury, z uwagi na brak 15 – letniego stażu w szczególnych warunkach (**decyzja k. 16/akta ZUS**).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w postępowaniu przed organem rentowym. Fakty dotyczące charakteru pracy wnioskodawcy w (...) w Ł., Sąd ustalił na podstawie zeznań wnioskodawcy, którym dał wiarę, nadto na podstawie dokumentacji źródłowej w postaci akt osobowych wnioskodawcy ze spornego okresu. W ocenie Sądu, materiał dowodowy daje podstawy do uzupełnienia w-cy stażu w szczególnych warunkach do brakujących 15 lat, bowiem w ww. okresie zatrudnienia A. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pracę w szczególnych warunkach, która jest wymieniona w wykazie A dział V poz. 1 rozporządzenia RM z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego (...).

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie. W myśl art. 2 pkt 5 ustawy z 9.12.2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017r., poz. 644 ze zm.), rekompensata - odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

Jak wynika z art. 21 cyt. ustawy, rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Celem rekompensaty, podobnie jak i emerytury pomostowej, jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych przy pracach w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W przypadku rekompensaty realizacja tego celu polega jednak nie na stworzeniu możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej, lecz na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. W taki sposób istotę rekompensaty określa zresztą sam ustawodawca, definiując ją w art. 2 pkt 5 ustawy o e. p.

Definicję pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze uprawniającą do wcześniejszej emerytury reguluje art. 32 ustawy emerytalno – rentowej oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z §3 i §4 cyt. rozporządzenia, pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury jeżeli łącznie spełnia warunki: mężczyzna jeżeli osiągnął wiek 60 lat, ma wymagany „okres zatrudnienia” 25 lat, w tym przepracował co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Decydującą rolę w analizie charakteru pracy ubezpieczonego ma zatem możliwość jej zakwalifikowania pod którąś z pozycji wymienionych w wykazach A lub B stanowiących załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że wnioskodawca spełnił sporną przesłankę zatrudnienia w szczególnych warunkach, w wymaganym wymiarze co najmniej 15 lat i uprawnione jest doliczenie do pracy w szczególnych warunkach brakujących kilku dni o okres zatrudnienia w (...) w Ł.. Odwołujący wykazywał w tym okresie szczególne warunki swego zatrudnienia, a ujęte w wykazie A cyt. rozporządzenia, dziale V – w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych, w punkcie 2, gdzie przewidziane są prace przy budowie kominów przemysłowych. Pomocniczo, wykaz A zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z 1 sierpnia 1983 roku w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, Dział V – w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych, ustęp 2 pkt 3 tegoż działu wskazuje na pracę cieśli przy budowie kominów przemysłowych jako pracę w szczególnych warunkach. Następnie, wykonywane prace zbrojarskie są zgodne z wykazem A załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r., działem V – w budownictwie i przemyśle materiałów, poz. 4 pkt 1, stwierdza, że pracami w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do ubiegania się o emeryturę w niższym wieku są prace zbrojarza.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł, jak w sentencji.